

Solapur University, Solapur

Semester Pattern Syllabus

B.A.III (OPT)

Sanskrit

(w.e.f. June 2015)

Revised Syllabus in Sanskrit B.A.III

Examination : 2015 - 2016 - 2017

Teaching : 2015 - 2016

2016 - 2017

2017 - 2018

SEMESTER - V

Paper - IV -A वेदवाङ्मय (Veda Literature)

ऋग्वेद, यजुर्वेद, अथर्ववेद

(ऋक्सूक्तसुगंध – शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर)

Paper - V-A तत्वज्ञान / दर्शन

तर्कसंग्रह of अन्नंभट्ट

Paper - VI -A धर्मशास्त्र / अर्थशास्त्र

मनुस्मृति ७ वा अध्याय

Paper - VII-A संस्कृत साहित्याचा इतिहास व नाटक

Paper - VIII-A प्राचीन उत्कीर्ण लेख व्याकरण व संज्ञापन कौशल्य

पुराभिलेखविद्या, ब्राह्मी लिपी

Semister - VI

- Paper - IV-B** वेदवाङ्मय
ब्राह्मणग्रंथ – निवडक वेचे
- Paper - V-B** तत्वज्ञान / दर्शन
सांख्यकारिका ईश्वरकृष्ण
- Paper - VI-B** धर्मशास्त्र / अर्थशास्त्र
अर्थशास्त्र-कौटिलीय अर्थशास्त्र – १ले अधिकारिक
- Paper - VII-B** प्राचीन भारतीय विज्ञान व काव्यशास्त्र
- Paper - VIII-B** प्राचीन उत्कीर्ण लेख व्याकरण
समास प्रकरण (लघुसिध्दान्तकौमुदी),
भाषा कौशल्य

Solapur University, Solapur

Semester Pattern Syllabus

B.A.III (OPT)

Sanskrit

(w.e.f. June 2015)

Revised Syllabus in Sanskrit B.A.III

Examination : 2015 - 2016 - 2017

Teaching : 2015 - 2016

2016 - 2017

2017 - 2018

SEMESTER - V

Sanskrit (Special Paper - IV)

- A -

वेदवाङ्मय (Veda Literature)

वेद : ऋग्वेद, यजुर्वेद, अथर्ववेद

- १) ऋग्वेद : सूर्य(१.११५), विष्णु(१.१५४), अग्नी(१.१८९) इंद्र (२.१२),
अश्वि(७.६८), वरुण (७.८६),सोम(९.११३), अक्षसूक्त(१.३४),
पुरुष(१०.९०), सरमापणिसूक्त (१०.१०८) देवीसूक्त (१०.१२५)
- २) यजुर्वेद : शिवसंकल्पसूक्त (३४.१) – शुक्लयजुर्वेद
सर्वमेध : (३२ वा अध्याय शुक्लयजुर्वेद)
- ३) अथर्ववेद : कृषिसूक्त (३.१७), पृथ्वीसूक्त (१२.१)

संदर्भग्रंथ :

- १) ऋक्सूक्त सुगंध – शिवाजी विद्यापीठ प्रकाशन, कोल्हापूर १९७२
- २) ऋग्वेदाचे मराठी भाषांतर: म.म.सिध्देश्वरशास्त्री चित्रावकर १९६९
- ३) वैदिक देवतांचे अभिनव दर्शन – डॉ. रा. ना. दांडेकर
- ४) सरल हिंदी भावार्थसहित यजुर्वेद : पं.श्रीराम शर्मा, संस्कृति संस्थान, १९७६ बरेली
- ५) वेद सौरभम् : शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर, जून २०१०

Sanskrit (Special Paper - V)

- A -

तत्त्वज्ञान दर्शन

तत्त्वज्ञान –

न्याय / वैशेषिक

A) तर्कसंग्रह Of अन्नंभट्ट

संदर्भ ग्रंथ :

१) तर्कसंग्रह – नलिनी चाफेकर

Sanskrit (Special Paper - VI)

- A -

धर्मशास्त्र / अर्थशास्त्र

धर्मशास्त्र – मनुस्मृती ७ वा अध्याय (राजधर्म)

संदर्भ ग्रंथ :

१) वैदिक साहित्याचा चिकित्सक इतिहास : सिंधु डांगे

२) प्राचीन भारताचा सांस्कृतिक इतिहास

लेखक – रं.ना.गायधनी, श्री. ब.ग. राहूरकर

काँटिनेंटल प्रकाशन, टिळक रोड, पुणे ३०.

Sanskrit (Special Paper VIII)

- A -

प्राचीन उत्कीर्ण लेख / व्याकरण

प्राचीन उत्कीर्ण लेख

- १) ब्राह्मी लिपी
- २) संस्कृत हस्तलिखितांचा इतिहास
- ३) शिलालेख/स्तंभालेख/ताम्रपट
  - १) क्षहारात राजा नहपान, नाशिकचा शिलालेख
  - २) गुप्त सम्राट समुद्रगुप्त याचा इलाहाबाद स्तंभालेख
  - ३) गुप्त सम्राट द्वितीय चंद्रगुप्त यांचा मथुरा स्तंभालेख
  - ४) सम्राट हर्षवर्धन यांचा मधुबन ताम्रपट

संदर्भग्रंथ :-

- १) ब्राह्मी लिपि प्रवेशिका : कुन्दकुन्दभारती, नवी दिल्ली.
- २) पुराभिलेख विद्या : शोभना गोखले, काँटिनेटल प्रकाशन, महाराष्ट्र विद्यापीठ, ग्रंथनिर्मिती मंडळ १९७५, पुणे.

Semister VI
Sanskrit (Special Paper IV)

- B -

वेदवाङ्मय (Veda Literature)

ब्राह्मणग्रंथ : निवडक वेचे

- १) सोमप्रवहणम् (ऐतरेय ब्राह्मण) (१.१३ ते १५)
- २) शुनःशेष कथा (ऐतरेय ब्राह्मण) (१.१३ ते १५)
- ३) ऐंद्रमहाभिषेकः (ऐतरेय ब्राह्मण) (८.१२ ते १४)
- ४) नाभानेदिष्ठ कथा (ऐतरेय ब्राह्मण) (१.१३ ते २२.९)
- ५) ब्रह्मचारी व्रतम (शतपथ ब्राह्मण) (११.५.४ ते १८)
- ६) स्वाध्याय प्रशंसा (शतपथ ब्राह्मण) (११.५.७ १ ते १०)
- ७) मनुमत्स्य कथा (शतपथ ब्राह्मण) (१८.१ १ ते ६)
- ८) देवानां आधिपति (तैत्तिरीय ब्राह्मण) (२.२.१० ते १ ते ७)
- ९) मत्यवे त्वा ददामि (तैत्तिरीय ब्राह्मण) (३.११.८)
- १०) च्यवनकथा (जैमीनीय ब्राह्मण) (३.२० ते १ते ८)

संदर्भग्रंथ :

- १) इंटरमिजिएट संस्कृत वेचे – श्री. हातावळणे, श्री. अरविंद मंगरुळकर, मुद्रक –
वि.ग. माटे विश्वकर्मा मुद्रणालय, पुणे-२.
- २) सुरभारती विलास : बी.ए.भाग १, शिवाजी विद्यापीठ प्रकाशन १९७८

Sanskrit (Special Paper V)

- B -

तत्त्वज्ञान / दर्शन

सारख्य तत्त्वज्ञान

सांख्यकारीका Of ईश्वरकृष्ण by वाचस्पति मिश्र

Sanskrit (Special Paper VI)

- B -

धर्मशास्त्र/अर्थशास्त्र

अर्थशास्त्र :-

कौटिलीय अर्थशास्त्र (अध्याय १ ला)

संदर्भ ग्रंथ :-

१) कौटिलीय अर्थशास्त्र – आर.पी.कंगले

२) प्राचीन भारतीय राजनिति – आर.पी.कंगले

Sanskrit (Special Paper VII)

- B -

अभिज्ञानशाकुन्तलम् Of कालिदास

Sanskrit (Special Paper - VIII)

- B -

प्राचीन उत्कीर्ण लेख व्याकरण, संज्ञापन, कौशल्य

व्याकरण :

१) समास प्रकरण (लघुसिध्दांत कौमुदी)

संदर्भ ग्रंथ :

१) लघुसिध्दांत कौमुदी: मराठी भाषांतर म. दा. साठे

भाषाकौशल्य :

संस्कृत लेखन

संस्कृत संभाषण